

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ (ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ)

Ἐν Ἑλλάδι Δραχ. 10
Ἐν Ἀλλοδαπῇ Δρ. χρ. 10

Ἀρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκάστου
μηνός.

ΑΓΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

Πᾶσα αἰτία ἀφορῶσα εἰς τὸ φῶλλον ἀπευθύνεται
(Πρὸς τὸν κ. Ι. Λαμπροδίνην διηγηθόρον
Ὅδὸς Ἰπποκράτους 5.

Ἡ ἀ χειρόγραφα δὲν ἀποδίδονται

ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κύριον ἄρθρον (ἡ ἐξέλιξις τοῦ σλαβικοῦ σχε-
δίου περὶ τῆς Μακεδονίας). — Θράκη (στα-
τιστικαὶ πληροφορίες περὶ τῆς ἐπαρχίας
Σαράντα Ἐκκλησιῶν). — Βουλγαρία (Φι-
λοπατρία τῶν Βαρβαίων Ἑλλήνων). —
Ἀγγέλματα καὶ θρόνοι. — Οἱ ξένοι περὶ
ἡμῶν (Γαλλικὴ ἀρχαιολογικὴ Σχολὴ
Ἀθηνῶν). — Μικρὰ Ἀσία (περὶ τῆς πόλεως
Ἀμισσοῦ). — Τὰ ἐν Ἑλλάδι. — Τελευταία,
ειδήσεις.

Ἐπιφυλλίς. (Παραδόσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ
λαοῦ ὑπὸ Ν. Γ. Πολίτου καθηγητοῦ τοῦ
Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, τῇ 2 Φεβρουαρίου 1905.

Ἡ τελευταία ἀξιολογία τῶν δύο τῆς Μακε-
δονίας μεταρρυθμιστικῶν Δυνάμεων, ὅπως ἡ
χώρα αὕτη ἀποτελεῖ ἴδιον οικονομικὸν δια-
μέρισμα, ὅπως δὴλον ἐστὶν οἱ οικονομικοὶ αὐ-
τῆς πόροι διατίθενται ὑπὲρ τοῦ τόπου καὶ τῶν
ποικίλων αὐτοῦ ἀναγκῶν εἰσπραττόμενοι οὐχὶ
ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τῆς τουρκικῆς διοική-
σεως, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ὁθωμανικῆς Τραπεζίτης, τοῦ
καθαροῦ τούτου πρακτορείου τῶν ξένων πρὸς
τὴν Τουρκίαν συμφερόντων, ἡ ἀξιολογία, λέγο-
μεν, αὕτη συμπίπτει πρὸς ἄλλα τινὰ φαινό-
μενα, ἅτινα μετὰ προσοχῆς ἀγρύπνου πρέπει
νὰ παρακολουθῶμεν οἱ Ἕλληνες.

Σφίγγα ἀπεκατέσμεν ἐν τῷ προηγουμένῳ
φύλλῳ τὴν ἀξίωσιν ταύτην, ἣν αἱ δύο Δυ-
νάμεις προσπαθοῦσι νὰ ἐμπιέξωσι βαθύνου-
σαν εἰς τὸ ἐν Μακεδονίᾳ τουρκικὸν οἰκο-
δόμημα, ὅπως ἐνδελεχέστερον εἶτα ἐν δευ-
τέρῳ χρόνῳ ἀνατρέψωμεν αὐτό· καὶ ἀληθῶς
ὑπὲρ τούτων δύο πολιτικῶν παρέρσεων καὶ τοὺς
ἐξήκοντα καὶ πέντε Εὐρωπαϊκοὺς ἀξιωματικούς
τῆς χωροφυλακῆς ἡ ἀπαίτησις αὕτη ἀκινδυν-
νότερα κατὰ τὸ φαινόμενον καὶ ἀνώδυτος ἀπο-
βλέπει οὐδὲν ἄλλο ἢ εἰς τὴν ἐκρίζωσιν αὐτὴν
καὶ τοῦ τελευταίου ἔχρους τῆς τουρκικῆς δι-
οικήσεως.

Τὶ θὰ ἀπομείνῃ εἰς τὴν ταλαιπωροῦν τουρ-
κικὴν ἐξουσίαν, ὅταν ἀφαιρεθῇ αὕτη τὸ δι-
καίωμα τοῦ εἰσπράττειν φόρους, ἐν ᾧ συγ-
κεντρῶνται αὕτη ἡ ὑπόστασις τοῦ τουρκικοῦ
κράτους, αὕτη ἡ ιστορικὴ δημοκρατία τοῦ καὶ
αὕτη ἡ ἀθλία ὑπαρξίς του; Ὅταν ὁ Τούρκος
δὲν φορολογῇ τὸν ῥαγιά του, ἐν τίνι θὰ ἐρί-
νηται ὁ ἄρχων, τοῦτ' ἐστὶν εἰπεῖν ὁ δικαιοῦ-
ς καὶ κατακτῆσεως ἐκμυζήτης τῶν ἀρχομέ-
νων, ποίαν δὲ ἀποστολὴν θὰ ἐκπληροῖ ὁ στρα-
τός, ἡ χωροφυλακὴ, τὰ δικαστήρια, ἡ ἀστυ-
νομία τοῦ Σουλτάνου καὶ πρὸς τίνα σκοπὸν θὰ
τίθενται εἰς κίνησιν τὰ ὄργανα ταῦτα τῆς τουρ-
κικῆς ἐξουσίας; Ποία ἄλλην ἢ τοῦ ἀγροφύ-
λακος ξένου ἀγροῦ, φρουροῦ τάξεως, ἐξ ἧς
οὐδὲν ἔχει συμφέρον ὁ ἀγροπνῶν, ὅργανον ἐτε-
ροκίνητον ἀλλοτρίων βουλήσεων;

Ὅτω μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐξελίσσονται
ἀποκαλυπτόμενα τὰ βαθύτατα κεκρυμμένα
βουλεύματα τῶν δύο Δυνάμεων ἡ μᾶλλον
τῆς μίαις αὐτῶν, τῆς Ρωσίας, ὅπως ἡρέμα,
ἀνευ βιαίων μέτρων, ἀποσπάσῃ τὰ τρία βι-
λαῖα τῆς τουρκικῆς ἐξουσίας καὶ δημιουργή-
σῃ τριτὴν Βουλγαρίαν. Οἱ εἰκοσι καὶ πέντε
ἀξιωματικοὶ τῆς χωροφυλακῆς ἔγιναν 65.
Ἀλλὰ τὸ ἔργον αὐτῆς ἐκρίθη μάταιον καὶ
ἀνωφελές, ἐφ' ὅσον ἡ δεκάτη καὶ οἱ ἄλλοι
φόροι εἰσπράττωνται ὑπὸ τῶν Τούρκων χωρο-
φυλάκων καὶ εἰσέρχονται εἰς τὸν δημόσιον
τουρκικὸν ταμεῖον. Ἀφ' οὗ, ὅτε ἡ ὁθωμα-
νικὴ Τράπεζα ἀπέναντι τῶν εἰσπράξεων
τῶν φόρων θὰ ἐξαπλώσῃ τὰ δίκτυα τῆς οἰκο-
νομικῆς αὐτῆς ἐξουσίας ἐπὶ πάσης τῆς χώ-
ρας διὰ δανείων, προκαταβολῶν, πιστώσεων
καὶ ἰδιωτάς, ἐταιρείας, κοινότητας, πόλεις καὶ
ἐπαρχίας οὐλοκλήρους, θὰ ζητηθῇ νέα μεταρ-
ρυθμίσις τῆς χωροφυλακῆς διὰ μετακλήσεως
καὶ ὑπαξιωματικῶν ξένων, ὅπως ἀνελλιπῶς
εἰσπράττωνται οἱ φόροι, θὰ ἀπαιτηθῇ ἡ μεταρ-

ρυθμίσις τῶν δικαστηρίων καὶ τῆς δικονομίας
τῆς τουρκικῆς, δι' ὧν δυσχεραίνεται ἡ ἀπο-
νομή τῆς δικαιοσύνης καὶ παρεμβάλλονται
προσκόμματα εἰς τὴν οικονομικὴν ἀνάπτυξιν
τοῦ τόπου, καὶ οἱ ξένοι ἐπιβουλεύονται τῶν τουρ-
κικῶν δικαστηρίων θὰ ἐπιβληθῶσιν ὡς πρό-
δρομοὶ τῆς καταργήσεως τῶν Μεχμεμέδων καὶ
λοιπῶν πολυωνύμων τουρκικῶν δικαστηρίων
καὶ τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτῶν δι' εὐρωπαϊ-
κῶν δικαστηρίων, διὰ νέου τύπου τῶν ἐν
Αἰγύπτῳ λειτουργούντων μικτῶν δικαστηρίων.

Δὲν δύναται τις νὰ εἰπῇ, ὅτι ὅλα ταῦτα
ἦσαν μελετημένα ἐκ τῶν προτέρων ὑπὸ τῶν
δύο μεταρρυθμιστικῶν Δυνάμεων. Ἰσως καὶ
αὐταὶ αὗται ἡγνοῦν ποίας περιπετειᾶς ἐμελλε-
νὰ ὑποστῇ τὸ σχέδιόν των περὶ μεταρρυθμίσεων
ἐν Μακεδονίᾳ. Ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἐγίνωσκον
καὶ ἐπεθύμουν, νὰ ἀποσπάσῃ τὰ τρία βιλαῖ-
α, ἅτινα αὐθαίρετως καλοῦσι Μακεδονίαν,
τῆς τουρκικῆς ἐξουσίας ἀνευ βίας κατὰ τῆς
Τουρκίας καὶ ἀνευ τῆς ὑποφίας τῶν οὐδετέ-
ρων Δυνάμεων τῆς Εὐρώπης, ὅτι ἐν τῷ σχε-
δίῳ τούτῳ πρόκειται πολιτικὴ κερδοσκοπία
ἐκ τῶν ὑποουλοτάτων.

Αἱ ἄλλαι Δυνάμεις ἐκτεθειμέναι ἕνεκα τῆς
στάσεως αὐτῶν πρὸς τὰς τουρκικὰς φρικ-
λεότητας κατὰ τῆς Ἀρμενίας καὶ τὴν ἐν γέ-
νει ἀθεράπευτον διοικητικὴν ἀθλιότητα τῶν
Τούρκων, ἡ Ἀγγλία πρὸ πάντων, διότι ἡ
Γαλλία ἕνεκα ἀνωτέρων καὶ μεγάλων αὐτῆς
συμφερόντων ἦτο δεδουλευμένη οὕτως, ὥστε
νὰ δέχεται πειθηνίως πᾶσαν ἐκ Πετροπόλεως
εἰσήγησιν, δὲν εἶχον οὐδεμίαν πρόφασιν νὰ
ἀντιτάξωσι κατὰ σχεδίου ὑποσχεμένου τὴν
βελτίωσιν τῆς τύχης τῶν καταπιεζομένων
χριστιανῶν τῆς Μακεδονίας. Ἡ δὲ Ἰταλία,
ὡς παῖδιον πολλὰ ταλαιπωρηθὲν κατὰ τὴν
πρώτην ὁδοντοφυίαν του μὲλεις ἀπληθήγη τῶν
φυσικῶν ἐκείνων ἐνοχλήσεων, ἔδραμε μετὰ
τῆς ἀλογίστου ἐκείνης ὀρέξεως, ὅπως ἐπεκτείνῃ
καὶ αὕτη κατὰ τὴν ἀσυνείδητον καὶ στερεότυ-
πον διπλωματικὴν φράσιν τὴν σφαῖραν τῆς
νομίμου ἐπιρροῆς τῶν συμφερόντων τῆς. Τῇ ἐξί-
τησαν τὸν στρατηγὸν Δεζβόρτζην καὶ τῇ ἔδω-
καν τὴν ἐπαρχίαν Μοναστηρίου, τὴν συνορεύ-
ουσαν πρὸς τὴν Ἀλβανίαν, τὴν χώραν τῶν
πρώτων δυνεῖων τοῦ παρ' ἐλπίδα αὐξηθέντος
παιδιοῦ.

Ὅτω ἔθηκαν τὸν πόδα ἐπὶ τῆς Μακεδονίας
αἱ δύο Δυνάμεις, ἄλλα ἐκάτερα βουλευομένη,
ἀλλ' ἀμφοτέραι ἠναγκασμέναι νὰ ἐμφανίζων-
ται ἐπὶ τῆς πρωτοτύπου ταύτης σκηνῆς, ἣν
ἔστησαν ἐν Μακεδονίᾳ, ὡς τρυφερότατα καὶ
ἀδελφικῶς ἐνηγκαλισμέναι, ἡ μὲν Ρωσία, ἵνα
καταστήσῃ ἐδραϊὰν καὶ ἀδιαφιλονίκητον ἐν
τῷ μέλλοντι τὴν ἐν τῇ ἑλληνικῇ χερσονήσῳ
ἐπικράτησιν τοῦ σλαβικοῦ στοιχείου, ἡ δὲ
Αὐστρία ἄριστα τοῦτο γινώσκουσα, ὅπως παρ-
ακολουθήσῃ τὴν πιστὴν καὶ εὐλαβὴν σύμ-
μαχόν τῆς βήμα πρὸς βήμα καραδοκοῦσα τὴν
εὐκαιρίαν, καθ' ἣν ὁ αὐστριακὸς ἀέρας θὰ ὑπ-
αρπάσῃ ἀπὸ τῶν δυνάμεων τῆς Ἀρκτοῦ τοῦ τε-
μαχίου τοῦτο τῆς σαρκὸς τῶν Τούρκων.

Ἔως πότε θὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ πρωτοπα-
νὲς τοῦτο παιγνίδιον τῆς διπλωματίας; Ἔως
πότε Αὐστρία καὶ Ρωσία θὰ χορεύωσι τὸν
χορόν τοῦτον τοῦ φεύδους καὶ τῆς ὑποκρισίας
καὶ ἔως πότε αἱ ἄλλαι Δυνάμεις θὰ ὑπομεί-
νωσιν ὑποκρινόμεναι, ὅτι οὐδὲν τῶν τελουμέ-
νων ὑποπτεύονται;

Ἰσως ἀνυπομονήσῃ τις ἐξ ἐκείνων, ὅφ' ὧν
καταλαμβάνεται ὁ συνήθως ψύχραιμος καὶ
περισσευόμενος σλαβισμὸς καὶ ἐξ ὧν δρέπει
ἀποτυχίας καὶ ναυάγια τῶν καλῶς μεμελε-
τημένων σχεδίων του, ἐπισπεύσῃ τὴν φορὰν
τῶν πραγμάτων· ἰσως ἀπρόβλεπτος συντυχία
ἀποκαλύψῃ τὴν μεγαλοπρεπῆ φεναγίαν, δι' ἧς
ὅχι ἡ βελτίωσις τῆς τύχης τῶν χριστιανῶν
τῆς Μακεδονίας, ἀλλὰ νέα αὐτῶν ὑποδουλώ-
σις χαλκεύεται.

Δηλωσὶς τις ἐνυπόγραφος τοῦ πρώην ἐν
Λονδίνῳ πρεσβευτοῦ τῆς Σερβίας Μαγιάτο-
βιτς, ἐνὸς τῶν ἐπιφανεστέρων πολιτικῶν τῆς
Σερβίας, ἥτις καὶ ἐτηλεγραφήθη ἐκ Βιέννης
εἰς τὴν Λονδίνον «Σημαϊάν», παρέχει ἰσως
τὸν μίτον τῶν ὑπὸ τῆς Ρωσίας ἐν Μακεδονίᾳ
τεκταινομένων. Κατὰ τὴν δήλωσιν ταύτην
τὰ τρία βιλαῖα Σκοπίων, Μοναστηρίου καὶ

Θεσσαλονίκης ἀποχωρίζονται τῆς τουρκικῆς
ἐξουσίας οικονομικῶς οὕτω, ὥστε τὰ εἰσαγό-
μενα εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ νέου πολιτικοῦ τούτου
οἰκοδομήματος ἐκ τῶν ἄλλων χωρῶν τοῦ
τουρκικοῦ κράτους θὰ ὑπάγουν εἰς φορολο-
γίαν, διορίζεται δὲ διοικητὴς αὐτῶν ὁ ἐν Κων-
σταντινουπόλει διπλωματικὸς πράκτωρ τῆς
Βουλγαρίας Νάτσεβιτς.

Τὸ πρᾶγμα δὲν φαίνεται καὶ δὲν εἶναι ἀλη-
θές. Ὁ Μαγιάτοβιτς ἤκουσεν ἐν ταῖς μετὰ
διπλωματικῶν προσώπων ἀναστροφαῖς αὐτοῦ
ψιθυρισμοὺς, ὧν ἰσως δὲν ἀπέδωκε τὴν ἡγώ-
μετ' ἀκριβείας. Ἀλλ' ἡ περὶ τὰ ὀνόματα ἀνα-
κρίβεια εἶναι ἀδιάφορος, ὅταν ἡ δηλώσις αὕτη
συμπίπτῃ πρὸς τὰ πράγματα καὶ τὰ πράγ-
ματα βῶσιν—ἰδὲ καὶ τὸν σκοπούμενον νῦν
οἰκονομικὸν ἀποχωρισμὸν τῆς Μακεδονίας ἀπὸ
τοῦ λοιποῦ τουρκικοῦ κράτους—δὲν σπουδαία
καὶ μεγάλα, εἰς ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας ἐπιζη-
μιώτατα, βυρσοδομοῦνται ἐν Μακεδονίᾳ.

ΘΡΑΚΗ

Ἐθνολογικὴ σύστασις τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ἐπαρ-
χίας τῶν Σαράντα Ἐκκλησιῶν. — Ἐκπαίδευσις
— Ἀλλὰ περὶ τῆς καταστάσεως αὐτῆς πληρο-
φορία

ΣΤ'. Ὑποδιοικήσεις Μπαμπᾶ Ἐσκή.
(Ἰδὲ καὶ προηγουμένον φύλλον).

Τὴν πλειονοψηφίαν τῶν κατοίκων ἐν τῇ ὑποδιοί-
κῃ ταύτῃ ἔχουσιν οἱ Τούρκοι. Διότι τὸ ὅλον τοῦ
πληθυσμοῦ ἀνέρχεται εἰς 17277, ὧν 10338 Τούρ-
κοι 5607 Ἕλληνες καὶ Βούλγαροι μόνον 1332.

Πρωτεύουσα τῆς ὑποδιοικήσεως ταύτης εἶναι τὸ
Μπαμπᾶ Ἐσκή, ἐξ οὗ ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα τῆς
ὀλόκληρης ἡ ὑποδιοικήσεως. Ἡ δὲ πόλις αὕτη ὀρεῖται
τὸ ἐκείνης ὄνομα ἐκ τάφου Δερβίσσου (Μπαμπᾶ),
ἔχει δὲ κομψότατον τέμενος τουρκικόν. Οἱ κάτοικοι
τῆς πόλεως ἀνέρχονται εἰς 3000 περίπου, ὧν οἱ
1120 Ἕλληνες, οἱ δὲ λοιποὶ Τούρκοι. Οἱ ἡμέτεροι
ὁμογενεῖς ἔχουσι τετρατάξιον δημοτικὴν ἀρρέων
σχολὴν μετὰ δύο διδασκάλων, εἰς ἣν ἐφοίτησαν ἐφέ-
τος 30 περίπου μαθηταί, καὶ παρθεναγωγεῖον μετὰ
μιάς διδασκαλίσσης. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἀν-
ῆλθεν εἰς 60.

Ἀληπλῆ. Καθάρως ἑλληνικὴ κωμόπολις καὶ
αὕτη, ἀριθμοῦσα 1200 κατοίκους ἀσχιολομένους ἰδι-
αιτάτα εἰς τὴν γεωργίαν. Κέντηται δημοτικὴν σχο-
λὴν ἀρρέων μετ' ἐνὸς διδασκάλου καὶ παρθεναγω-
γεῖον μετὰ μίαν διδασκαλίσσιν· εἰς ἐκείνην δ' ἐφοί-
τησαν μαθηταί 60, εἰς τοῦτο μαθητρίαι 40.

Καραχαλήλ. Γεωργικὴ καὶ αὕτη κωμὴ περι-
λαμβάνουσα 1000 κατοίκους ἀποκλειστικῶς Ἕλλη-
νας, ἀλλὰ λαλοῦντας ὡς μητρικὴν τὴν τουρκικὴν
γλῶσσαν. ἔχει δημοτικὴν σχολὴν ἀρρέων καὶ παρ-
θεναγεῖον μετ' ἐνὸς εἰς ἐκάτερον σχολεῖον διδασκα-
λου, τῶν μαθητῶν ἐνὸς δὲ ἀριθμὸς ἀνῆλθεν ἐφέ-
τος τῶν μὲν ἀρρέων εἰς 50, τῶν δὲ θηλέων εἰς 30.

Γενέκιο. Κωμόπολις καὶ αὕτη ἀποκλειστικῶς
ἑλληνικὴ οἰκουμένη ὑπὸ 1200 ὁμογενῶν. Ἀλλ' ἀ-
τυχῶς τὰ τῆς ἐκπαίδευστος τῶν τέκνων τῆς δὲν
ἔχουσιν ἀναλόγως. Διότι ὁρίσται μόνον κοινὸν
δημοτικὸν σχολεῖον, εἰς δ' ἐφοίτησαν ἐφέτος ἀρρέ-
ναι καὶ θήλαι 60.

Οἱ λοιποὶ συνοικισμοί, διγλάνθρωποι ὡς ἐπὶ τὸ
πλεῖστον, εἶναι κατὰ τὸ μέγιστον αὐτῶν μέρος τουρ-
κικοὶ, οἱ δὲ ὀλίγοι Βούλγαροι κατανέμονται σπα-
ράδην εἰς διαφόρους τουρκικὰς ἀγροικίας.

Ζ'. Ὑποδιοικήσεις Λουλέ Βουργάζ.

Ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὑποδιοικήσεως ταύτης
οὐδὲ εἰς μονίμως ἐγκατεστημένους Βούλγαρος ὑπ-
άρχει. Ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῶν κατοίκων αὐτῆς ἀνέρ-
χεται εἰς 12000 περίπου κατοίκους, ὧν ὑπὲρ τὰς
ἐπτά χιλιάδας Ἕλληνες, οἱ δὲ λοιποὶ Τούρκοι πλὴν
Ἀθηγάνων τινῶν καὶ Ἑβραίων.

Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας εἶναι ἡ πόλις Λουλέ
Βουργάζ, ἐξ ἧς καὶ τὸ ὄνομα τῆς. Περὶ τῆς
πόλεως ταύτης ὁ κ. Μελισσηνὸς Χριστοδούλου ἐν
σελ. 49—50 τῆς Θράκης καὶ τῶν Σαράντα Ἐκ-
κλησιῶν του (ἐν Κωνσταντινουπόλει 1897) γράφει
τὰ ἐπόμενα:

Λουλέ Βουργάζ. Τὸ πάλαι ἔδρα τῆς Μητροπό-
λεως Ἀρκαδιοπόλεως. Κάτοικοι 6,000 ὁμογενεῖς,
Τούρκοι, Ἑβραῖοι καὶ Ἀθίγγανοι. Ἐδρα ὑποδιοί-

κήσεως. Κεῖται ΝΑ τῶν Σαράντα Ἐκκλησιῶν ἐπτά-
ωρον.

Τὸ ὄνομα Βουργάζ ἐδόθη τῇ πόλει ταύτῃ ἐκ
Πύργου τινὸς τοῦ φρουρίου τῆς, κατὰ μετέφρασιν.
διότι Βουργάζ σημαίνει πύργον. Κατ' ἀρχὰς ἐλέ-
γετο Τσατάλ Βουργάζ πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ Χατζή
Ἰβρεκί-Βουργάζ, φρουρίου κειμένου παρὰ τῷ Ἐβρώ
πρὸς τῆς Ἀδριανοπόλεως, δ' ἐκυρίευσεν ὁ Χατζή
Ἰβρεκί καὶ ἀπὸ τοῦ πρὸς τὸν Εὐξείνου Βουργάζ
(Πύργος) κάτω τῆς Μεσημβρίας (Χάμμερ). Ὑστε-
ρον δὲ μετεκλήθη Λουλέ-Βουργάζ ἐκ τῶν καλῶν
λουλάδων, οὗ παρήγαγε.

Ἀξία σημειώσεως εἶσι τὸ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ
μεγαλοπρεπέτατον τέμενος καὶ τὰ ἀρχαῖα τουρ-
κικὰ κτίρια, ἱμαρέτια, ἅτινα ἐχρησάμενον ἄλλοτε ξε-
νώνες, ἐν οἷς παρείχοντο δωρεὰν τροφή.

Οἱ κάτοικοι Λουλέ-Βουργάζ ἀσχολοῦνται εἰς τὴν
γεωργίαν.

Ἐκ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν κατοίκων τῆς πόλεως
ταύτης ἀνερχομένων εἰς 6,000 αἱ 4000 εἶναι Ἕλ-
ληνες, οἱ δὲ λοιποὶ Τούρκοι, Ἀρμένιοι καὶ Ἑβραῖοι.

Ἡ ἑλληνικὴ κοινότης διατρεφῇ ἐξατάξιον ἀσχι-
κὴν σχολὴν ἀρρέων μετὰ τριῶν διπλωματούχων
διδασκαλιστῶν, εἰς ἣν ἐφοίτησαν ἐφέτος 180 μα-
θηταί, καὶ παρθεναγωγεῖον μετὰ μιάς διδασκαλί-
σης, εἰς δ' προσήλθον 70 περίπου μαθητρίαι. Πόροι
τῶν σχολείων καὶ ἐνταῦθα, ὡς καὶ κατὰ τὸ πλεῖ-
στον τῶν ἀλυτρώτων ἑλληνικῶν χωρῶν εἶναι τὰ
εἰσοδήματα τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν μαθητῶν τὰ
εἰσιτήρια.

Μεσσηνί. Μικρὰ νῦν κωμὴ μολὶς 500 κατοί-
κους πάντας Ἕλληνας ἀριθμοῦσα, ἐν ᾧ ἄλλοτε ἦτο
ἔδρα Ἐπισκόπου κατὰ τὸν κ. Μελισσηνὸν Χριστο-
δούλου. Τὸ δὲ σχολεῖον τῆς κοινότητος εἶναι ἀπλοῦν
γραμματεῖον, μετ' ἐνὸς διδασκάλου, εἰς δ' ἐφέτος
ἐφοίτησαν περὶ τοὺς 30 μαθητὰς ἀμφοτέρων τῶν
φύλων.

Ἀἰθάλι. Μικρὰ καὶ αὕτη ἑλληνικὴ κωμὴ
ἀριθμοῦσα μόνον 400 κατοίκους καὶ στερουμένη
σχολείου.

Τσαφλίκο. Κωμὴ ἑλληνικὴ ἀριθμοῦσα 800
κατοίκους καὶ ἔχουσα γραμματεῖον, εἰς δ' ἐφοίτησαν
20 μαθηταί.

Σαδῆκο. Χωρίον ἑλληνικόν, ἀλλὰ βουλγα-
ρόφωνον, οἰκούμενον ὑπὸ 600 ψυχῶν. ἔχει μόνον
ἐκκλησίαν, ἀλλ' ὅχι καὶ σχολεῖον, τοῦθ' ὅπερ εἶναι
ἐπιζημιώτατον.

Τουρκοῦτ βεη. Ἑλληνικὸν χωρίον ὑπὸ 500
Ἑλλήνων οἰκούμενον καὶ κεκτημένον ἐκκλησίαν καὶ
γραμματεῖον.

Ἀχιμέτ βεη. Ἑλληνικὴ κωμὴ περιλαμβά-
νουσα 1200 κατοίκους μετὰ μίαν ἐκκλησίαν καὶ
γραμματεῖον, εἰς δ' ἐφοίτησαν ἐφέτος περὶ τὰ 50
παιδιά ἀρρέων καὶ θηλέων.

Οἱ λοιποὶ συνοικισμοὶ τῆς ὑποδιοικήσεως ταύτης,
ἀγροικαὶ ὀλιγάνθρωποι ὄντες, εἶναι πάντες τουρ-
κικοὶ, ἀνήκουσι δὲ τὸ πλεῖστον αὐτῶν εἰς τὸ στέμμα,
ὅπερ διατρεφῇ ἐν τισιν αὐτῶν καὶ τουρκικὰ γραμ-
ματεῖα.

Ἐνταῦθα περατοῦται ἡ περὶ τῶν Σαράντα Ἐκ-
κλησιῶν πρόχειρος ἡμῶν μελέτη, εἰς ἣν προσέβην,
ὅπως δώσωμεν συνοπτικὴν εἰκόνα περὶ τῆς κατα-
στάσεως πολιτισμοῦ τῆς ἀλυτρώτου ἑλληνικῆς γῆς,
περὶ οὗ φεῖται πλεῖστον ὁ θάμβος τοῦ ὁμογενοῦς
ποιοῦσιν οἱ Βούλγαροι, ἐν ᾧ, ὡς κατεδείχθη, οὗτοι
μόνον τῶν Ἑσθίων εἶναι πληθυνόμενοι. Διότι
ἐκτὸς τῆς ὑποδιοικήσεως Τυρνάβου, ἥτις ἀποτελεῖ
τὸ ἀνατολικὸν ἐξωτερικὸν τμήμα τῆς σημερινῆς
τουρκικῆς Θράκης, οὐδαμοῦ οἱ Βούλγαροι εὐρίσκον-
ται συμπετυκνωμένοι εἰς ἀξιολόγους ομάδας, ἀπο-
τελοῦσι δὲ μόνον τὴν τελευταίαν τάξιν τῶν μειονο-
τήτων. Ἐν τισὶ δὲ ἐπαρχίαις, οἷσι ἡ Λουλέ-Βουργάζ,
Βιζύης καὶ Μηδείας, οὐδ' ἔχουσιν αὐτῶν ὑπ-
άρχει.

Καὶ ὅμως ἡλικὸν θάμβον ποιοῦσι περὶ τῆς ἐπαρ-
χίας τῶν Σαράντα Ἐκκλησιῶν, ἣν ὡς βουλγαρικὴν
διεκδικοῦσιν! Ἀλλὰ διὰ τί νὰ μὴ τὸ πράξωσιν, ἀφ'
οὗ ἡμεῖς ἐπὶ δεκαετηρίδας ἀπεστέλλομεν εἰς Ἀδρια-
νοῦπολιν ὡς Προξένους τοὺς ἀμαρτανότους, τῶν ἀν-
θρώπων τῶν ἀθηναϊκῶν τριόδων, οἵτινες μὴδὲν ἄλλο
ἔχοντες ἐπάγγελμα ἢ τὸ μισθοφορεῖν, καταλαμβάνον-
τες τὴν ὑπερέταρ τῶν ἀξιώσεων καὶ τῶν πνευ-
ματικῶν δυνάμεων αὐτῶν θέσιν τοῦ Προξένου περὶ
οὐδενὸς ἄλλου ἐμερίμων ἢ νὰ ἐπιδεικνύωσι τὸ
ἀνάστημά των εἰς τοὺς προύχοντας τῆς Ἀδριανου-
πόλεως καὶ τῶν Μητρο

οὐ λαβοῦ
 μεν τοὺς
 ῥηθίζον
 ἐκδοαίς
 μετ' αὐ-
 τῶν (σ.
 ν σμα-
 ποκκλύ-
 κ δοξα-
 ρυζαν-
 ῆ προσ-
 μας πα-
 σσάσω
 νων ιας
 ἔκκινω
 γαζαίως
 σταθῆν
 τοιγίσων
 δοσάις
 ἡ μεση-
 σταιβία
 νος ἐλ-
 χριστια-
 δειξε με-
 τοκρυ-
 επιλαν-
 σι πολλο
 κικα ἰδε
 νάσθην
 ἡπρεσ- τῶ
 πορῶθον
 ἄρας τοῦ
 νων ἐθν-
 γμοῦτο
 εσαων-
 εἰς.

10